

[redacted]
t.a.v. [redacted]

Per email: [redacted]
[redacted]

Datum 14 april 2025
Onze referentie VRNHN-2025-17527
Uw referentie -
Uw bericht van 24 februari 2025

Telefoon [redacted]
E-mail [redacted]
Bijlagen 1
Onderwerp Woo-besluit

Geachte heer [redacted],

In uw verzoek van 24 februari 2025 heeft u verzocht om openbaarmaking van:

- a. *relevante documenten van de afgelopen twee jaar betreffende voornemens tot oorlog of voorbereiden voor oorlog;*
- b. *relevante documenten tot 25 jaar geleden over de aanleg van defensieterreinen;*

Tevens stelt u de volgende vragen:

- c. *wat heeft Defensie van de Veiligheidsregio geëist, opgelegd en met welke motivatie en onderbouwing is dat aan wie binnen de organisatie gedaan, en hoe loopt dat?*
- d. *mocht er sprake zijn van oorlog, wie neemt dan de leiding over de veiligheidsregio's, is dat Defensie of zijn dat ministers?*
- e. *hoe is de bescherming van de bevolking geregeld in tijden van oorlog, denk bijvoorbeeld aan de:*
 - *watervoorzieningen*
 - *voedselvoorzieningen*
 - *energie*
 - *schuilkelders*
- f. *wat voor plannen zijn er om de natuur en het milieu te beschermen tijdens een mogelijke oorlog, of tijdens de voorbereiding van een mogelijke oorlog.*

Verder verzoekt u om de hieronder benoemde thema's ook intern te behandelen.

Dit betreft deels een informatieverzoek en deels een verzoek in de zin van de Wet open overheid (Woo).

Verloop van de procedure

Op 3 maart 2025 is de ontvangst van uw Woo-verzoek aan u bevestigd en is aan u verzocht om het Woo-verzoek te preciseren. Op 11 maart 2025 heeft u een nadere toelichting gegeven. Omdat u aan alle veiligheidsregio's in Nederland hetzelfde Woo-verzoek heeft gestuurd, heeft een landelijke afstemming over dit Woo-verzoek plaatsgevonden. Een juridische vertegenwoordiging van enkele Veiligheidsregio's heeft een gesprek met u gevoerd om het Woo-verzoek te bespreken en een toelichting te geven. Dit heeft geresulteerd in een algemene opzet voor

beantwoording van het Woo-verzoek. Deze opzet ligt ten grondslag aan de behandeling van uw verzoek.

Wettelijk kader

Ingevolge artikel 4.1, eerste lid van de Woo kan eenieder, zonder een belang te stellen, bij een bestuursorgaan een verzoek doen om openbaarmaking van in documenten neergelegde informatie.

In artikel 4.5, tweede lid van de Woo is bepaald dat wanneer informatie reeds in een voor de verzoeker gemakkelijk toegankelijke vorm voor het publiek beschikbaar is, het bestuursorgaan de verzoeker daarop wijst.

De artikel 5.1 en 5.2 van de Woo bepalen in welke gevallen van openbaarmaking van informatie moet en kan worden afgezien.

Zoekslag en inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw verzoek is gezocht naar documenten die onder de reikwijdte van uw verzoek vallen. De zoekslag is uitgevoerd door de afdeling Informatiebeheer in het registratie- en archiefsysteem Join en het bewaararchief, waarbij is gezocht op de trefwoorden Defensie, leger, militair, landmacht, luchtmacht, marine, maritiem, marechaussee en KMAR.

De inhoud van uw Woo-verzoek is tevens besproken in het MT Crisisbeheersing.

Overwegingen en besluit

Op 7 maart jl. heeft het gesprek plaatsgevonden tussen u en enkele juristen van een paar Veiligheidsregio's. Na dit gesprek is een uitgebreide toelichting opgesteld die gebruikt wordt voor de beantwoording van uw verzoek. In die toelichting wordt verwezen naar openbare informatie en is getracht een beeld te schetsen over de opzet van de crisisstructuur en de taken en verantwoordelijkheden van de veiligheidsregio's. Ik hoop dat de informatie u helpt om invulling te geven aan uw maatschappelijke en sociale betrokkenheid. Vanuit de rol en positie van de veiligheidsregio's is het niet mogelijk om een compleet totaalbeeld te schetsen op basis waarvan uw vragen zouden kunnen worden beantwoord. Gelet hierop is enig voorbehoud op zijn plaats omdat de meegestuurde links weliswaar informatief maar niet limitatief zijn. Het gaat om reeds openbare informatie.

Zoals hierboven is aangegeven, is ook onderzoek gedaan naar de informatie die bij de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord aanwezig is over het onderwerp. Ook is uw verzoek besproken en beoordeeld in het MT Crisisbeheersing. Daarbij is gebleken dat de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord niet beschikt over andere documenten die vallen binnen de reikwijdte van uw Woo-verzoek. Hoewel het niet direct betrekking heeft op oorlogsdreiging, is ter informatie nog wel een factsheet voedseldistributie toegevoegd.

Algemeen

Allereerst voeg ik enige achtergrondinformatie bij als het gaat om de opzet van de crisisstructuur in Nederland en de taken en verantwoordelijkheden van de veiligheidsregio's. De navolgende links bevatten informatie hierover:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheidsregios-en-crisisbeheersing>
(algemene informatie);

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheidsregios-en-crisisbeheersing/veiligheidsregios>
(Verdeling in veiligheidsregio's met de links naar de afzonderlijke veiligheidsregio's);
[wetten.nl - Regeling - Wet veiligheidsregio's - BWBR0027466](#) (juridische grondslag veiligheidsregio's en taken);

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR707249> (Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord als voorbeeld).

Documenten

Meer specifiek met betrekking tot uw Woo-verzoek kan ik u het volgende berichten:

- a. *Relevante documenten van de afgelopen twee jaar betreffende voornemens tot oorlog of voorbereiden voor oorlog.*

Landelijk Crisisplan Militaire Dreiging (LCP-MD)

In 2025 wordt naar verwachting het Landelijk Crisisplan Militaire Dreiging (LCP-MD) en het bijbehorende National Defence Plan uitgewerkt als voorbereiding op een situatie waarbij sprake is van een groot militair conflict. De veiligheidsregio's worden hierbij betrokken. Op de website van het NIPV valt te lezen dat de afspraken rondom de samenwerking tussen (veiligheids-)partners bij een groot militair conflict nog niet concreet en in samenhang zijn vastgelegd. Het Landelijk Crisisplan Militaire Dreiging (LCP-MD) gaat hier een nadere invulling aan geven maar is nu nog niet beschikbaar.

Vanwege het feit dat de veiligheidsregio's in dit kader geen leidende rol hebben, het verzoek dat u heeft ingediend bij wellicht wel verantwoordelijke bestuursorganen en de actuele status van het plan in wording, ga ik er zonder tegenbericht van uit dat eventuele communicatie met de veiligheidsregio's over het LCP-MD buiten de omvang van uw verzoek valt. Voor nadere informatie verwijs ik in dit kader naar het ministerie van Defensie en/of de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid.

Hieronder treft u voor uw beeldvorming enkele links aan:

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-defensie/documenten/woo-oorlog>;

<https://www.nctv.nl/onderwerpen/landelijke-crisisplannen> (NCTV en reeds opgestelde LCP's);

<https://nipv.nl/evenement/symposium-landelijke-voorziening-crisisbeheersing-2025/>

Onderdeel Civiel – militaire samenwerking in Nederland in het geval van een militaire dreiging;

<https://crisismanager.nl/dossier/ontwikkelingen-in-crisismanagement> (algemeen);

<https://crisismanager.nl/landelijk-crisisplan-militaire-dreigingen-we-bereiden-ons-voor-op-de-worst-case-scenarios> (informatief artikel).

- b. *Relevante documenten tot 25 jaar geleden over de aanleg van defensieterrainen.*

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord beschikt niet over documenten terzake. Mogelijk relevante informatie treft u wellicht aan op de website van het Ministerie van Defensie en/of de website van de provincie, te raadplegen middels bijgevoegde links:

[Ruimte per provincie | Ruimte voor Defensie | Defensie.nl](#);

<https://www.defensie.nl/downloads/publicaties/2024/05/31/nota-van-antwoord-nprd> (Notitie inzake het Programma Ruimte voor Defensie);

Informatie / vragen

- c. *Wat heeft Defensie van u geëist, aan u opgelegd en met welke motivatie en onderbouwing is dat aan wie binnen de organisatie gedaan, en hoe loopt dat?*

Er is op dit moment voor zover bekend geen sprake van eisen vanuit Defensie.

- d. *Mocht er sprake zijn van oorlog, wie neemt dan de leiding over de veiligheidsregio's, is dat Defensie of zijn dat ministers?*

In het geval sprake is van de inwerkingtreding van de Oorlogswet voor Nederland zijn de organen van burgerlijk gezag en het in burgerlijke overheidsdienst zijnde personeel verplicht de aanwijzingen van het militair gezag op te volgen. Aangezien de veiligheidsregio's in Nederland een vorm van verlengd lokaal bestuur zijn, zijn deze in dat geval onderworpen aan het militaire gezag. Meer informatie over staatsnoodrecht en de Oorlogswet voor Nederland kunt u bijvoorbeeld vinden via onderstaande links:

Kader modernisering Staatsnoodrecht | Brief | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (staatsnoodrecht);
Kamerbrief over routekaart modernisering staatsnoodrecht en crisisrecht | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl (staatsnoodrecht);
[wetten.nl - Regeling - Oorlogswet voor Nederland - BWBR0007983](#) (Oorlogswet; artikel 28);
<https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/03/201805-IFV-BNK-26-Defensie.pdf> (Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing).

- e. *Hoe is de bescherming van de bevolking geregeld in tijden van oorlog, denk bijvoorbeeld aan de:*
- *watervoorzieningen;*
 - *voedselvoorzieningen;*
 - *energie;*
 - *schuilkelders.*

Maatschappelijke weerbaarheid

Civiele verdediging is geen taak van de brandweer resp. de veiligheidsregio's.

Maatschappelijke weerbaarheid – dat overigens niet direct gelijk te stellen is met civiele verdediging - is onderwerp van gesprek tussen gemeenten, veiligheidsregio's en Rijksoverheid. In het verleden kende Nederland een organisatie die kon worden ingezet in het kader van civiele verdediging / civiele bescherming, de zogenaamde Bescherming Bevolking.

Informatie over maatschappelijke weerbaarheid en lokale initiatieven kunt u onder andere vinden via onderstaande links:

Bescherming Bevolking - Pleidooi voor een BB 'nieuwe stijl' | VNG (BB nieuwe stijl);
Onderweg naar 18 miljoen hulpverleners: meer weerbaarheid en veerkracht in tijden van crises - Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (maatschappelijke weerbaarheid);
Kabinet werkt aan verhogen weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen | Nieuwsbericht | Rijksoverheid.nl;
Kamerbrief Weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen | Brief | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (verhogen weerbaarheid tegen militaire en hybride dreigingen);
<https://www.nctv.nl/actueel/nieuws/2025/02/13/meer-mensen-bereiden-zich-voor-op-risicos-en-dreigingen> (meer mensen bereiden zich voor calamiteiten);
<https://nipv.nl/wp-content/uploads/2024/06/20240105-NIPV-Visiedocument-Weerbaarheid-en-Veerkracht.pdf> (Verkenning naar het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en

veerkracht in tijden van crises);

<https://www.denkvooruit.nl/bereid-je-voor/stel-je-noodpakket-samen> (samenstellen noodpakket);

<https://nos.nl/artikel/2558398-kabinet-wil-dat-nederlanders-een-noodpakket-voor-72-uur-in-huis-hebben> (Kabinet wil dat Nederlanders een noodpakket voor 72 uur in huis hebben).

Ondersteuning vanuit Defensie

Er lijkt ook meer aandacht te komen voor de zogeheten derde hoofdtaak van Defensie, het ondersteunen van civiele autoriteiten en het leveren van bijstand bij rampen en crises. Het onderzoek van de Algemene Rekenkamer besteedt hier aandacht aan in een onlangs verschenen rapport:

<https://www.defensie.nl/actueel/nieuws/2025/03/04/steun-civiele-autoriteiten-niet-langer-los-te-zien-van-bescherming-grondgebied>;

<https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2025/03/04/de-derde-hoofdtaak-van-de-krijgsmacht>;

<https://www.defensie.nl/onderwerpen/taken-in-nederland/samenwerken-voor-veiligheid>

Bevolkingszorg

Tot slot willen wij u nog wijzen op de rol van de gemeente in het kader van bevolkingszorg, een belangrijk gemeentelijk proces;

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/veiligheidsregios-en-crisisbeheersing/bevolkingszorg>;
<https://nipv.nl/onderzoek/bevolkingszorg/>.

- f. Wat voor plannen zijn er om de natuur en het milieu te beschermen tijdens een mogelijke oorlog, of tijdens de voorbereiden van een mogelijke oorlog.*

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord heeft geen documenten die hierop betrekking hebben en kan uw vraag dus niet beantwoorden. Mogelijk beschikt het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur over meer informatie hierover:

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur | [Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl).

Op grond van artikel 4.5 lid 2 van de Woo verwijs ik u naar bovenvermelde openbare bekendmakingen. Omdat er geen documenten aanwezig zijn bij de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord met betrekking tot de door u genoemde onderdelen, kan ik uw verzoek verder niet inwilligen.

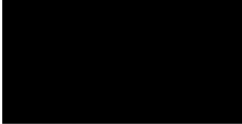
Document "Factsheet Aanpak voedseldistributie veiligheidsregio's bij voedselschaarste" is ter informatie bijgevoegd.

Wijze van openbaarmaking

Een geanonimiseerde versie van dit besluit wordt op een later moment op www.vrnhn.nl geplaatst.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord,

Krishna Taneja
Directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Bezwaarclausule

Wanneer u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen zes weken na verzending van dit besluit bezwaar maken door het indienen van een bezwaarschrift bij het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland, Postbus 416, 1800 AK Alkmaar. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en het dient ten minste de volgende gegevens te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener,
- de dagtekening,
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht,
- de gronden van het bezwaar.